

Heslo měsíce srpna 2023: **Používej svoji hlavu, zdraví máš jen jedno**

Riziko práce s mobilními stroji-ohrožený prostor

Pohyblivé stroje pro účely tohoto poučení jsou stroje, které se při své pracovní činnosti pohybují z místa na místo (zejména – razicí a dobývací kombajny, nakladače, vrtací vozy, kolejové a závěsné lokomotivy a jiné mobilní stroje.)

Základní otázky k zajištění bezpečnosti práce a provozu:

Obsluha lokomotivy, kombajnu či jiného stroje:

- Můžu pohybem vozidla (stroje), soupravy někoho ohrozit?
- Ví o mně zaměstnanci v okolí?
- Dal jsem zvukový signál před zahájením pohybu vozidla-stroje?
- Vyklidil průvodčí ohrožený prostor na dopravní cestě a dal mi signál k dopravě?
- Před zapnutím kombajnu se musí obsluha přesvědčit, že se v ohroženém prostoru nezdržují osoby a musí být vydán slyšitelný výstražný signál pro varování (nejméně 5 a nejdéle 15 s)
- Pokud zjistí obsluha během provozu kombajnu, lokomotivy, nakladače atd. pohyb osoby v ohroženém prostoru, je povinna pohyblivý stroj zastavit a osobu z ohroženého prostoru vykázat!!!!!!

Práce na dopravní cestě:

- Ví o mě dopraváři nebo jiní zaměstnanci pracující v oblasti, můžu někoho ohrozit?
- Můžu být na dopravní cestě ohrožen, zachycen nebo zasažen?
- Zajistil jsem svou bezpečnost?
- Mám označené své pracoviště na dopravní cestě?

Zaměstnanci pracující na dopravní cestě mají také své povinnosti:

- Pracoviště a místo nehody na dopravní cestě musí být po dobu trvání práce nebo odstraňování nehody označeno způsobem určeným v dopravním řádu.
- Označení musí být umístěno ve vzdálenosti umožňující bezpečné zastavení přijíždějících vozidel a to na všech přístupech pracovišti nebo místu nehody. Zpravidla to jsou odrazky, návěští Výstraha. Lze to rovněž zajistit hlídkou.

Desatero při práci s pohyblivými stroji:

1. S pohyblivým strojem můžeš pracovat jen tehdy, pokud jsi odborně a zdravotně způsobilý, nejsi pod vlivem alkoholu nebo jiných omamných látek.
2. Před zahájením provozu zkontroluj stroj podle provozní dokumentace. Do chodu nesmí být uvedeno takové zařízení, na kterém je zjištěna závada nebo poškození, které by mohlo ohrozit bezpečnost práce nebo provozu. Dále také stroj, na kterém nejsou prováděny údržby, prohlídky, revize a zkoušky. Stroj může být uveden do chodu pouze při správné funkci bezpečnostních a ochranných zařízení.
3. Před zahájením práce zkontroluj pracovní podmínky a prostředí ve směru pohybu. Zhodnoť stav, mezery, kluzkost a úklon počvy atd. Vyhodnoť a připomeň si rizika při práci.

4. Vymez si ohrožený prostor při provozu pohyblivého stroje a to podle příslušného strojního zařízení a podmínek, tak jak je to stanoveno v provozní dokumentaci (nikdo nesmí setrávat před strojem, za ním a mezi pohybujícím se strojem a boky důlního díla). Tento ohrožený prostor můžeš zpřísnit (rozšířit) podle aktuálních podmínek.

5. Vždy se musíš přesvědčit, že se nikdo nenachází v nebezpečné blízkosti zařízení a musíš zajistit vyklizení tohoto ohroženého prostoru před zahájením práce se strojem.
6. Pamatuj, že před samotným spuštěním mobilního stroje musí zaznít zvukový signál. U kolejové nebo závěsné lokomotivy musí dát před zahájením pohybu akustický signál řidič. Zařízení musí být obsluhováno vždy ze stanoveného místa obsluhy.
7. Okamžitě zastav stroj, pokud někdo vstoupí do ohroženého prostoru při provozování stroje. Zajisti opětovné vyklizení stanoveného ohroženého prostoru a učiň taková opatření, aby se toto neopakovalo (znovu poučení, hlídka, návěští atd.).
8. Buď vždy maximálně soustředěný na svoji práci. Zvýšenou pozornost při pohybu stroje věnuj zhodnocení aktuálních podmínek, sleduj každý pohyb stroje. Nemysli na věci, které nesouvisí s prací. Vyhodnocuj průběžně změny podmínek - riziko změny dopravní cesty, pádu kamene, pažení stropu, kolize s výztuží a výstrojí. Jízda po počvě, nebo na koleji – riziko změny polohy vlivem nerovnosti, najetí na překážku, např. ležící na počvě. Pád kamene na pracovní orgán, může stroj vychýlit. Tato náhlá změna polohy stroje může ohrozit jak obsluhu, tak i pracovníky v okolí.
9. Jako obsluha jsi povinen zajistit odstranění zjištěných závad na zařízení. Jsou-li závady nebo poškození, které by mohlo ohrozit bezpečnost práce nebo provozu, zjištěny při provozu stroje, musíš stroj ihned zastavit a zajistit proti nežádoucímu uvedení do chodu. Nemůžeš - li závadu odstranit, ohlas to předákoví nebo jinému určenému pracovníkovi.

10. Nepoužívej stroj k činnosti, ke které nebylo zařízení určeno nebo v rozporu se schválenou provozní dokumentací. Při údržbě a ukončení práce si stroj zajisti proti nežádoucímu pohybu a vypni od přívodu energie.

Ostrava 7.8. 2023
Zpracoval: Ing. Lubor Dvořák